

Влада на Република Северна Македонија

Генерален секретаријат

Општи податоци за здружението / фондацијата

Име на здружението/фондацијата: Национална фондација за развој на граѓанското општество Граѓански ресурсен центар Скопје

ЕМБС (матичен број на правниот субјект според податоците во Централен регистар): 7601131

Седиште и адреса (улица, број, општина): ул. Никола Парапунов 41А, Поштенски факс 55, 1060, Скопје, Македонија

Застапник: Валентина Величковска, извршен директор

Веб страница: www.rcgo.mk

Електронска пошта (e-mail): info@rcgo.mk

Телефонски број за контакт: 072 248 476

Лице за контакт: Валентина Величковска

Предлог- иницијатива

за годишна Програма за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2027 година

Наслов на иницијативата: Отварање на Дом на граѓанските организации

Стратешки приоритет: (придонес - поврзаност со определен стратешки приоритет на Владата на Република Северна Македонија)

Интеграција на Македонија во Европската Унија

Приоритетна цел: (придонес - поврзаност со определена стратешка цел на Владата на Република Северна Македонија)

Во Програмата за работа на Владата за 2024-2028 стои дека визијата на Владата е поддршка на инклузивен, независен и професионален граѓански сектор, кој е партнер на институциите во креирањето и реализацијата на стратешките цели на државата.

НППА (поврзаност со пристапни партнерства како и соодветна идентификација на поглавје и подрачје)

Согласно на НППА 2021-2025: 1. Политички критериуми / 1.1. Демократија / Граѓанско општество

Среднорочен приоритет: Ќе продолжи обезбедувањето средина за развој и унапредување на граѓанскиот сектор, преку континуирано спроведување на Стратегијата на Владата за соработка со и развој на граѓанскиот сектор со Акциски план.

Образложение: (Краток опис на иницијативата: причини за предлагање, предмет на уредување доколку се работи за закон или подзаконски акт и надлежен орган на државната управа)

Владината поддршка за граѓанските организации не подразбира само финансиска помош преку грантови туку и поддршка за обезбедување услови за нивно непречено работење. Финансиската оддржливост претставува проблем за најголемиот дел од граѓанските организации, ограничувајќи ги нивните можности да обезбедат физички простор каде што тие можат да работат, да спроведуваат настани, да се вмрежуваат и активно да делуваат.

Согласно член 18 од Законот за користење и располагање со стварите во државна и општинска сопственост, надлежноста за давање на користење на простории и објекти во државна сопственост ја има Владата на Република Северна Македонија. Член 18 предвидува дека Владата може да одлучува за давање објекти на користење, вклучително и на граѓански организации, и ги утврдува процедурите за давање со или без надоместок.

Анализите покажуваат дека во сопственост на државата има простории и цели објекти кои не се користат, не се одржуваат и се оставени на забот на времето.

Предлогот е Владата да обезбеди на користење простор во државна сопственост за отварање на Дом на граѓанските организации преку јавно-приватно или друга соодветна форма на партнерство меѓу државата и граѓанскиот сектор за управувањето со објектот кој што ќе биде отворен за сите граѓански организации. Домот би бил простор за работилници, состаноци, обуки и други активности од интерес за граѓанското општество, а ќе се користи и од Владата и органите на државна управа при организирање консултативни и информативни средби со граѓанските организации.

Оваа иницијатива веќе беше доставена за Програмата за работа на Владата за 2025 и 2026 година. Во официјалниот одговор од Кабинетот на заменик-претседателот на Владата задолжен за политики на добро владеење (архивски бр. В-625 од 02.10.2025 година), Владата принципиелно се согласи и ја поддржа иницијативата, наведувајќи го член 18 од Законот за користење и располагање со стварите во државна и општинска сопственост. Истовремено, Владата побара да доставиме конкретно барање преку Генералниот секретаријат, во кое ќе биде прецизирана точната локација/објект за кој се бара користење.

Независна анализа на Државниот завод за ревизија направена во 2024 година констатира дека не постои централизирана евиденција, односно сеопфатен регистар на државен недвижен имот. Од вкупно 1.214 објекти кои ги користат министерствата, 43% од министерствата пријавиле дека располагаат со објекти или делови од објекти кои воопшто не ги користат („празен простор“), додека истовремено 58% од министерствата пријавиле потреба од дополнителен простор. Ревизијата експлицитно заклучува дека „Владата нема воспоставено систем за прибирање и анализа на податоците за слободен државен простор и негово давање на користење согласно потребата од истиот“ — наод кој директно ја поткрепува потребата токму Владата, преку сопствената внатрешна евиденција, да го идентификува соодветниот објект за оваа намена. Поради тоа предлагаме преку Генералниот секретаријат, Владата да идентификува

и понуди 2-3 објекти во државна сопственост во Скопје кои моментално не се користат и се соодветни по големина и намена (работни простории, простории за состаноци, обуки и работилници).

Постоењето на реален и значителен фонд на неискористен простор од кој Владата може да избере е потврдено и во наведениот извештај на Државниот завод за ревизија: Акционерското друштво за изградба и стопанисување со станбен простор и со деловен простор од значење за Републиката (АДИССПДП) стопанисува со 1.163 деловни објекти, од кои 51% не се издадени под закуп (од нив 41% се во добра, 31% во задоволителна, 24% во лоша состојба, а 3% се рушевини); Акционерското друштво за стопанисување со деловен простор во државна сопственост (АДСДП) стопанисува со 1.171 објекти, исто така со 51% неиздадени. Најголем дел од овие објекти се концентрирани во подружниците/работните единици Скопје и Битола, што дополнително го стеснува просторот за брзо идентификување соодветен објект во Скопје.

По добивањето на овој предлог веднаш ќе доставиме дополнително, конкретизирано барање до Владата со точна адреса, имотна документација и техничка спецификација на избраниот објект, согласно постапката предвидена во член 18 од Законот за користење и располагање со стварите во државна и општинска сопственост.

Очекувани влијанија: (Кои се очекуваните влијанија од предлог-иницијативата)

Очекуваните резултати од иницијативата за обезбедување државен простор за отворање на Дом на граѓанските организации може да бидат повеќекратни како зголемена доверба и соработка меѓу Владата и граѓанското општество, зголемена соработка меѓу граѓанските организации, зајакнати капацитети на граѓанските организации за справување со општествените и економските предизвици, поголемо општествено влијание бидејќи граѓанските организации ќе имаат подобри услови за планирање и спроведување на своите активности што може да резултира со поголемо влијание врз општеството и подобри резултати од нивните проекти.

Важно влијание на овој простор ќе биде зголемената транспарентност и зголемената јавна доверба во граѓанското општество. Домот на граѓанските организации ќе стане симбол на активното и организирано граѓанско учество. Со видливо и организирано место за активности на граѓанските организации, јавноста ќе има подобар увид во нивната работа, што може да помогне во зголемување на довербата во нивните иницијативи.

Оваа иницијатива ќе резултира и со поефикасно користење на простор во државна сопственост. Со оваа иницијатива, Владата ќе може да го искористи постоечкиот државен имот кој не е во функција во моментот, а организациите ќе добијат потребен простор за работа, што ќе го подобри општото користење на јавните ресурси. Многу државни простори се недоволно искористени или празни. Со доделување таков простор на граѓанските организации, ресурсите би биле поефикасно искористени за општествена добробит.

Овие резултати ќе придонесат за поразвиено, инклузивно и одговорно граѓанско општество, каде граѓанските организации играат важна улога во напредокот на државата и благосостојбата на нејзините граѓани.

Финансиски импликации: (Дали предлог-иницијативата предизвикува финансиски импликации? Ако има, дали потребните средства се обезбедени и од кои извори?)

Реални фискални импликации нема да имаа оваа иницијатива бидејќи ќе се користи државен простор кој во моментот не е искористен и не е во употреба. Реновирањето, адаптирањето и уредувањето на

просторот како и покривање на режиските трошоци и трошоците за одржување на просторот ќе бидат покриени од наша страна.

Прилози (со наведување на авторот на документот):

Конечен извештај за извршена ревизија на успешноста на тема „Управување со државниот имот“, Државен завод за ревизија, 2024

ВВл

Потпис на застапникот

Скопје, 30.09.2026 година

М.П.

